

Posudek vedoucího diplomové práce
Smírčí kříže v chebském regionu
Pavlána Plevná

P. Plevná ve své diplomové práci o smírčích křížích navazuje na práci bakalářskou, kterou obhájila před dvěma lety – jak sama píše, rozdíl je v tom, že tentokrát jí nejde o příběhy, které se za těmito památkami skrývají, ale vedle samotného soupisu (a popisu) do dnešních dnů dochovaných křížů na Chebsku i o jejich didaktické využití. Faktem každopádně je, že encyklopedická část jednoznačně převažuje.

Úvodní kapitoly jsou víceméně shodné s těmi, které již byly P. Plevnou pojednány: terminologie (co je to vlastně smírčí kříž a jakou má podobu), historie tohoto fenoménu typického pro naše západní pohraničí (s ohledem na tamní aplikaci magdeburského práva), smírčí smlouvy, na dvě z nich z roku 1467 je zaměřena detailnější pozornost. Poté již autorka přechází k abecedně seřazenému soupisu dochovaných křížů ve zvoleném regionu. Celkem se jedná o dvacet lokalit, resp. spíše katastrů, jelikož např. v případě Chebu jde i o několik křížů za hranicemi města a u Františkových Lázní o kříž na Komorní Hůrce, vzdálené od lázní několik kilometrů. V některých případech autorka pojednává skupinu křížů (Milhostov), v jiných kříže solitérní. Celkem napočítáme 60 křížů ve volné krajině (bez těch v muzeích a jiných úložištích), což Chebsko zařazuje mezi okresy na první místo v republice a opravňuje ho k detailní pozornosti vůči těmto památkám, a to jistě i v rámci školní výuky. P. Plevná každý kříž popisuje, uvádí jeho GPS souřadnice (v příloze) a pořídila jeho fotodokumentaci. Literaturu a další zdroje využila patrně vyčerpávajícím způsobem, více by už mohl přinést jen náročný detailní archivní průzkum. Komentář a rozbor literatury by ale více příslušel před samotné pojednání, nikoli až za něj, ještě výrazněji to pak platí pro k němu připojenou metodologickou průpravu.

Následně se již autorka věnuje návrhu didaktické aplikace. Konstatuje, že děti školního věku mohou být (resp. jsou) fascinovány příběhy, které se za smírčími kříži skrývají, jelikož tyto bývají často spojené s násilím a tvrdým středověkým a raně novověkým právem. Ostatně i srovnání práv člověka tehdejšího s člověkem dnešním se tu nabízí učitelům a dětem ke srovnání. P. Plevná stanovuje klíčové kompetence a hlavní edukační cíle, navrhuje mezipředmětové vztahy (zeměpis, VV, český jazyk, německý jazyk), edukační vycházky s pracovními listy a didaktické hry. To vše je pak velmi kvalitně a inovativně zahrnuto do příloh (včetně těch náročnějších, jako je samostatné hledání konkrétních křížů, zamýšlené třeba i jako prázdninový úkol). Škála autorčinych nápadů je vskutku pestrá a zaslouží mimořádné ocenění. V závěru autorka kombinuje shrnutí poznatků o křížích na Chebsku s možnostmi jejich didaktického využití ve výuce v daném regionu.

Stejně jako bakalářská práce je i diplomová práce P. Plevné prosta zásadních gramatických chyb a jiných jazykových prohřešků, stylistika je na velmi solidní úrovni.

Celkově práci považuji za více než zdařilou, navrhuji ji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.

V Plzni dne 20. května 2017

Doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

